"ועשה לך" משלך, אלא למ"ד משל צבור מאי איכא למימר? דתניא "קח לך" משלך, "ועשה לך" משלך "ויקחו אליך" משל צבור דברי רבי יאשיה, ר' יונתן אומר בין "קח לך" בין "ויקחו אליך" משל צבור, ומה תלמוד לומר "קח לך" כביכול משלך אני רוצה יותר משלהם, אבא חנן אמר משום ר' אלעזר כתוב אחד אומר "ועשית לך ארון עץ" וכתוב אחד אומר "ועשו ארון עצי שטים" הא כיצד: כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום כאן בזמן שאין עושין רצונו של מקום. עד כאן לא פליגי אלא בקיחות דעלמא ועשיות דעלמא: קיחות דעלמא "קח לך סמים" עשיות דעלמא "עשה לך שתי חצוצרות כסף" אבל הנך פרושי קא מפרש דמשלך הוא. במלואים מכדי כתיב "ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת", "ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת" למה לי, שמע מינה "קח לך" משלך הוא, ביום הכפורים מכדי כתיב "בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת וגו'" "ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי עזים לחטאת... והקריב... את פר החטאת אשר לו" למה לי שמע מינה האי "לו" משלו הוא. רב אשי אמר דנין פר לחטאת ואיל לעולה מפר לחטאת ואיל לעולה לאפוקי ראש השנה ועצרת דתרוייהו עולות נינהו. רבינא אמר דנין עבודה בכהן גדול מעבודה בכהן גדול לאפוקי כולהו קושייתין דלאו עבודה בכהן גדול נינהו. ואיכא דאמרי אמר רבינא דנין עבודה תחלה מעבודה תחלה לאפוקי הני דלאו תחלה נינהו, מאי תחלה, אילימא תחלה בכהן גדול, היינו קמייתא, אלא עבודה תחלה במקום מעבודה תחלה במקום. כי אתא רב דימי אמר: ר' יוחנן מתני חדא *[רבי יהושע בן לוי] מתני תרתי: ר' יוחנן מתני חדא "לעשות לכפר" אלו מעשה יום הכפורים *[וריב"ל] מתני תרתי "לעשות" אלו מעשה פרה "לכפר" אלו מעשה יום הכפורים, ר' יוחנן מתני חדא והא אנן תנן שבעת ימים קודם יום הכפורים ושבעת ימים קודם שריפת הפרה? מעלה בעלמא, והא *א"ר מניומי בר חלקיה א"ר מחסיא בר אידי א"ר יוחנן "כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם": "לעשות" אלו מעשה פרה "לכפר" אלו מעשה יום הכפורים? ההוא דרביה. דכי אתא רבין אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל "לעשות" אלו מעשה פרה, "לכפר" אלו מעשה יום הכפורים. א"ל *ריש לקיש לרבי יוחנן מהיכא קא ילפת לה? ממלואים, אי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן אף הבא נמי כל הכתוב בהן מעכב בהן, וכי תימא הכי נמי והתנן ומתקינין לו כהן אחר *ולא קתני מפרישין וכי תימא מאי "מתקינין" "מפרישין" ליתני או אידי ואידי "מתקינין" או אידי ואידי "מפרישין"? א"ל אלא מר מהיכא יליף לה? אמר *מסיני דכתיב "וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי" מכדי כתיב "ויקרא אל משה ביום השביעי" מאי "ששת ימים" - זה בנה אב שכל הנכנס במחנה שכינה טעון פרישה ששה, והא אנן "שבעה" תנן? *מתניתין רבי יהודה בן בתירא היא דחייש לטומאת

ועשה לך · כמו עשה לך שתי חצוצרות כסף: **כביכול** · אני שמעתי אם היה ציבור יכול להתכפר בשל יחיד (א) הייתי רוצה ואני אומר לפי שדבר קשה הוא לומר שהקב"ה קץ בישראל אומר כביכול כלומר על כרחינו יאמר כן כאילו (*אי) אפשר לומר כן וכן כל "כביכול" שבהש"ס: **בזמן שהן עושין רצונו של מקום** · נקראת העבודה על שמם: **עד כאן לא פליגי** · תירוצא הוא: **קח לך למה לי** · דהאי קרא בדיבוריה ממה שהתחיל לדבר: **דנין פר לחטאת ואיל לעולה** · ביוה"כ יש פר לחטאת ואיל לעולה בקרבן יחיד דכהן גדול בזאת יבא אהרן וגו' דדמיי למלואים כמי עגל לחטאת ואיל לעולה: **עבודה בכהן גדול** · ביום הכפורים מעבודה בכ"ג במלואים דכתיב (ויקרא ט) ויקרב אהרן אל המזבח: **אילימא תחלה בכהן גדול** · דנין יום הכפורים שהיא עבודה ראשונה שהוטלה בכהן גדול בקרבנות לבור ביוה"כ הראשון מעבודת שמיני למלואים שהיא עבודה ראשונה שנעשית על ידי כהן גדול מעולם: **תחלה במקום** · יום הכיפורים יש (ב) (לו) עבודה לפני לפנים שביום הכיפורים הראשון היתה תחלה במקום שקודם לכן לא נכנס אדם שם לעבודה, ויום שמיני למלואים היתה עבודה תחלה במזבח החיצון, שאלם בשביל ששימש משה כל שבעת ימי המלואים אין קרויה עבודה אלא עבודת כהנים שהוא בלבוש בגדי כהונה ושל משה בחלוק *לבן שלא הוכשר אלא לשעה: **ר' יוחנן מתני חדא** · לא דריש מהאי קרא "דכאשר עשה ביום הזה" אלא חדא פרישה: **מעלה בעלמא** · מפני הקל שהקילו בה לטמא מדעת הכהן השורפה עשו בה מעלות רבות: **מהיכא ילפת לה** · להך פרישה: **אי מה מלואים כל הכתוב** (ג) **מעכב בהן** · כדילפינן לקמן במתניתין (דף ה.): **ולא קתני מפרישין** · ואם יארע פסול בכהן גדול ישמש זה בלא פרישה: **אלא מר מהיכא יליף אמר ליה מסיני** · שמצינו שפירש משה קודם כניסתו למחנה השכינה: **ויכסהו הענן** · למשה: **ר' יהודה בן בתירא** · לקמן בפרקין (דף ו.): לטומאת

לאפוקי עצרת ור"ה דתרווייהו עולות נינהו · לא ידענא אמאי לא קאמר הכי לעיל בשיטיא דר' אבהו לאפוקי עצרת ור"ה השנה דלבור נינהו או נימא לאפוקי כולהו קושייתא כדקאמר רבינא בסמוך ושמא לר' אבהו לא הקשו לו אלא מראש השנה דעצרת הוה ניחא להו כדשנינן לעיל ולרב אשי הקשו לו בבת אחת מעצרת ומראש השנה ותירץ תירוץ אחד על שניהם ולרבינא הקשו לו בבת אחת כולהו קושייתא דלעיל ותירץ בתירוץ אחד: **דרביה** הוא דכי אתא רבין כו' · הוה מצי למימר אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן וטובא איכא בהש"ס דכי אתא רב דימי אתא לאיפלוגי אאמורא שלפניו אלא משום דאשכח בהדיא דר' יוחנן משמיה דר' ישמעאל אמר הכי להכי משני הכי וא"ת ור' יוחנן היכי פליג על ר' ישמעאל שהוא תנא וי"ל משום דאשכח ברייתא לקמן (דף ד.) דתניא כוותיה ול"ג בברייתא דתניא כוותיה דר' יוחנן לעשות זה מעשה פרה אלא ה"ג לעשות לכפר זה מעשה יום הכפורים וכן משמע מתוך פרש"י שפי' (שם) וכשם שמפרישין לאו מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא אי נמי י"ל מדקאמר ר' יוחנן משמיה דר' ישמעאל הכי מכלל דרבנן פליגי עליה ואיהו דאמר כרבנן: **זה** בנה אב כל הנכנס למחנה שכינה כו' · תימה לי בשלמא ממלואים גמר שפיר אף לדורות מדכתב בהדיא כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר אלא מסיני היכי גמר ומדנקט זה בנה אב משמע מיתורא דקרא נפיק כמו זה בנה אב שכל חטאות קודמות לעולות דמיתורא נפיק כדאיתא בפרק כל התדיר (זבחים דף צ.) והכא מאי יתורא איכא ונראה דהכא נמי לא הוה צריך למיכתב אלא ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר ויקרא ה' למשה ביום השביעי מתוך הענן מאי אצטריך למיכתב ויכסהו הענן ששת ימים אלא אצטריך לדורות: **רבי** יהודה בן בתירא היא דחייש לטומאת ביתו · תימה לי לריב"ב נמי תיסגי בששה ימים גבי פרה כיון דטבול יום כשר בפרה ניטבליה בצפרא ביום השביעי וישרוף בו ביום הפרה דהא מסקינן לקמן (דף ו.) דבועל נדה טבילתו ביום ולמאן דס"ד לקמן דטבילה בלילה הא קאמר דמפרישין ליה שעה אחת סמוך לשקיעת החמה ואם כן מצי טביל בליל ז' וישרוף הפרה למחר וי"ל למאי דפרי' לעיל (דף ג. ד"ה להוציא) דהא דטבול יום כשר בפרה הנ"מ טבול יום דטומאה דרבנן אבל טבול יום דבועל נדה שהוא דאורייתא אסרי רבנן אע"ג דמדאורייתא שרי אפילו טבול יום בטומאה דאורייתא מכל מקום רבנן גזרו בהן לפי זה ניחא ועוד איכא תנא

תוספות ישנים

קח לך עגל בן בקר לחטאת נ"ל · שלא נכתב לקרבן בשל ישראל שהרי כתוב אחר כך *) ומאת עדת בני ישראל תקח וגם לא בא לומר קח לך לכפרתך שהרבה מוכיח באותה פרשה שלצורך כפרתן היה: **אי** מה מילואים כל הכתיב בהן מעכב וכו' · בירושל' מותיב לה מהדא דהא ילפינן (זבחים דף סה.) ומלק והקטיר מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח וקי"ל (מנחות ד' מס.)א)הקטרה לא מעכבא ולא אמרי' אי מה מליקה מעכבת וכו' עוד מביא שם הרבה דברים שאין מעכבין הלמדין מהמעכבין ואין מתרץ כלום: **זה** בנה אב שכל הנכנס · דילפינן מהכא במה מצינו אי נמי ששת ימים מיותר מדכתיב ויקרא אל משה ביום השביעי: **דחויש** לטומאת ביתו · לכך אנו מוסיפין שביעי על ששה דאורייתא:

*) נ"ל ואל בני ישראל וכו' קחו שעיר עזים:

א) עיין היטב בירושלמי ומפרשיו וצ"ל דברים המעכבים שלמדים מאינם מעכבים (בית יצחק):

מסורת הש"ס

[ע"ש עיין של"ה תורה שב ע"פ וכ"ה ברש"י בע"י הספר]

מנחות כח:

גיר' ע"י משלך אני רוצה ואיני רוצה משלהם

[תענית יז: ע"ז לד.]

ס"א ריש לקיש

ס"א ריש לקיש

[לעיל ב.]

[לקמן ד:]

[לקמן ה.]

שמות כד

[לקמן ו.]

[ע"ז מד.]

גיר' ע"י ויקחו אליך שמן זית זך

[לקמן עב: ע"ש]

תורה אור

דברים י

שמות כה

שם ל

במדבר י

ויקרא ט

שם ט

שם טז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כביכול · בשל יחיד משלך הייתי רוצה: (ב) שם ד"ה תחלה · יש בו עבודה: (ג) שם ד"ה אי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן:

גליון הש"ס

גמ' א"ל אלא מר מהיכא יליף · עיין ערכין דף ה' ע"א תוס' ד"ה והא מר:

* - סוגריים כפולים
הבר"תא מובא
כדי לתת רקע לב'
המד"א שמובאים
בגמ'. בתוך הברייתא < >
יש דרשה נוספת
של ר' חנן [illegible]
קשור למשלך

הסוגיא שלנו

מבנה
◇
מילואים/
יו"כ

מבנה
אילימא/ אלא
[illegible]

נושא/ מבנה
△ מח' כמה
פרישות יש
[illegible]

נושא/ מבנה (ד: ג)
מח' ר"ל ור' יוחנן
מהיכן נלמד
פרישה של יו"כ
ר' יוחנן - מילואים
ר"ל - פרישת
[illegible]
קבלת (שאר) התורה
בסיני

סימן [illegible]
לעקוב אחר האמורא
ומחן בין ר' יוחנן
וכו'